

ORGAN FÖR SVERIGES SÄNDAREAMATÖRER

Red. och ansv. utg.: ing. H. ELIÆSON (SM5WL), Norlindsvägen 19, Ängby 3. Tel. 37 32 12

FRÅN REDAKTIONEN

Den senaste stora nyheten var att vi erhöilo det efterlängttade 6 m.-bandet. Nyheten var så betydande att ett extra QTC (kort) utgavs. För-eningen är skyldig —SI jämte alla de övriga, som utforskat 5 m.-bandet ett tack för deras arbete där. En rapport däröver har insänts till Telegraf-verket och URSI. Det är denna skrivelse, som i högsta grad bidragit till att vi fingo det nya ban- det. Redogörelse över rapportens innehåll kom- mer senare att lämnas i QTC.

Bidragen till tidningen kommer nu i en jämn ström, och det är en glädje att vara QTC-redak-

tör. Nästa år ska vi försöka få ner formatet och öka sidantalet, varigenom tidningen blir mera tilltalande och lättare att handskas med.

Annonser är det fortfarande smått om och här återstår alltså en del att göra. Vår upplaga är nu 1.700 exemplar och QTC har ju en mycket ra- diointresserad läsekrets, varför en annons verk- ligen lönar sig. De som ha möjlighet att skaffa annonsörer kanske vill hjälpa oss därvidlag. An- nonstaxan stod införd i nr 3 1948.

—WL

EN ORIENTERING OM FRO

Eftersom SSA under senaste tiden fått ett stort antal nya medlemmar kan det kanske vara moti- verat att lämna en liten orientering om vad FRO är för något och samtidigt kunna även vissa frå- gor i samband med FRO verksamhet klarläggas för de äldre medlemmarna.

Vid underhandlingarna med de statliga myn- digheterna före återupptagandet av amatörverk- samheten efter kriget visade det sig att militärer- na voro särskilt intresserade av att en stark kår av sändareamatörer funnes inom landet. Därför uppkom tanken att söka litet fastare ansluta ama- törerna till den frivilliga försvarsverksamheten och resultatet härav blev att inom SSA bildades en särskild försvarssektion, vars förste ledare blev SM5VR. Denna försvarssektion fick namnet Frivilliga Radioorganisationen eller förkortat FRO.

Sedan de militära myndigheterna utlovat sitt stöd till FRO och även statsanslag ställts i ut- sikt, vidtog arbetet att utforma riktlinjerna för organisationen. För detta ändamål utsågs en sär- skild styrelse för FRO. Denna bestod utom för- svarssektionsledaren, vilken blev ordförande, av en sekreterare och en utbildningschef. Sekretera- ren skulle samtidigt ha hand om FRO kassa. Då FRO fått en tidigare oanad omfattning har det sedermera visat sig vara nödvändigt att utöka styrelsen med en särskild kassaförvaltare.

Av de av SSA styrelsen fastställda grundläg- gande bestämmelserna för FRO framgår följande beträffande organisationen:

FRO har till uppgift:

1. att giva sändareamatörer sådan utbildning,

att de kunna användas i militär radiosignal- tjänst;

2. att med amatörstationer upprätta ett för mi- litär trafik avsett fast amatörnät;
3. att under fredsförhållanden efter överens- kommelse ställa personal och i vissa fall även radiostationer till de militära myndig- heternas förfogande vid stabs- och fälttjänst- övningar, tävlingar etc.;
4. att verka för ett tillvaratagande av amatör- verksamheten för den militära utbildningen av radiopersonal; samt
5. att verka för att sändareamatörerna vid mi- litär tjänstgöring placeras i lämpliga befatt- ningar inom signaltjänsten.

FRO medlemmar utgöras av licensierade sven- ska sändareamatörer samt i SSA registrerade svenska lyssnarmedlemmar. Att FRO sändande medlemmar samtidigt måste vara medlemmar i SSA är ju självklart eftersom FRO är en under- avdelning av SSA.

Av de tidigare omnämnda styrelsemedlemmar- na väljes ordföranden av SSA vid årsmötet under det att övriga medlemmar utses av SSA styrelse.

FRO organiseras i distrikt, vilka geografiskt sammanfalla med landets militärområden (= in- delningen i amatördistrikt). Inom varje distrikt utses av styrelsen en FRO distriktschef.

I militärt avseende lyder FRO under chefen för försvarsstaben och chefen för armén. För att inom FRO styrelse företräda de militära intres- sena tillsättes en militär representant. Såsom så- dan tjänstgör f.n. kapten P. E. P. Hall, försvars- stabens signaltjänstavdelning.

För att FRO på enklaste sätt skall kunna få statsanslag och för att i övrigt knyta kontakten med övriga frivilliga försvarsorganisationer har det visat sig vara lämpligt att FRO anslutes till Centralförbundet för befälsutbildning (Cfb). I förhållande till Cfb benämnes FRO "FRO-förbundet". Bland fördelarna av anslutning till Cfb kunna särskilt nämnas att FRO därigenom erhåller tjänstebrevsrätt samt tillgång till militära utbildningslokaler, materiel och instruktörer.

FRO har hittills fått ett statsanslag av 2000:— kronor per år, men i den föreslagna nya försvarsordningen har ett särskilt, avsevärt större anslag upptagits för FRO och det återstår endast att hoppas att detta skall bli beviljat.

I samband med den ovan nämnda anslutningen till Cfb kan kanske FRO ställning i förhållande till övriga befälsutbildningsföreningar och -förbund behöva klarläggas. FRO utgör ett s.k. specialförbund, varmed menas, att endast vissa speciella ämnen göras till föremål för utbildning. I fråga om FRO är det givetvis radiosignaltjänst. I övrigt hänvisas medlemmarna till de andra föreningarna för eventuell utbildning i annan militärtjänst. I detta sammanhang bör särskilt observeras att en medlem i ett till Cfb anslutet förbund har rättighet att delta i av övriga förbund och föreningar anordnad utbildning utan att därför behöva ingå såsom medlem av ifrågakavande organisation. En medlem i FRO kan sålunda delta i t.ex. en telegraferingskurs, som anordnas av annan befälsutbildningsförening i orten, utan att ingå i denna förening eller betala medlemsavgift till densamma.

Efter dessa allmänna uppgifter skola vi närmare granska vad medlemskapet i FRO innebär för amatörerna och vad FRO hittills gjort för att fylla sina uppgifter.

Någon särskild medlemsavgift till FRO upptages icke, utan den avgift, som inbetalas till SSA gäller samtidigt till FRO. Allt deltagande i av FRO anordnade övningar och kurser är givetvis frivilligt, men för att det skall bli något resultat är det önskvärt att medlemmarna försöka att komma med i verksamheten så flitigt som möjligt. I detta sammanhang bör särskilt påpekas, att det visserligen som punkt 2 i FRO uppgifter står att personal och stationer skola ställas till de militära myndigheternas förfogande i fred, men detta kan endast ske efter frivillig överenskommelse och ev. mot ersättning. Under krigsförhållanden är det en annan sak, men då kunna alla amatörstationer rekvireras oberoende av medlemskap i FRO.

Att ordna medlemmarnas utbildning är FRO viktigaste uppgift. Härvid söker FRO sig fram efter tre skilda vägar nämligen hemstudier med ledning av utlämnad litteratur, övningstrafik

med egna stationer samt särskilt anordnade kurser.

Självstudierna ske dels med ledning av signalinstruktionen för armén och dels i studiecirklar. Självstudierna gå närmast ut på att kvalificera vederbörande att som stationschef delta i trafiken på det s.k. FRO fasta amatörnät. Detta upprättas med medlemmarnas egna stationer och avses i första hand för övningstrafik, men meningen är att nätet även skall kunna användas för mer nyttobetonad trafik i samband med övningar inom t.ex. hemvärnet eller civilförsvaret. Trafiken äger rum på särskilda frekvenser och med användande av speciella stationssignaler, vilka tilldelas FRO-medlemmarna efterhand som vissa enklare prov i radiotrafiktjänst avlagts. För att verkliga meddelanden skola kunna utväxlas användes en särskild kod, varför medlemmarna även få tillfälle att sätta sig in i användningen av hemligt språk.

Kursverksamhet ordnas i form av utbildning på kvällarna och såsom övningar av en eller flera dagars varaktighet. Hittills har av det senare slaget ordnats dels övningar över en lördag—söndag, varvid målet varit att få praktisk tillämpning på den teoretiska utbildningen samt att gå igenom den militära radiomaterielen, dels lägerkurser av 7—10 dagars varaktighet. Sådana ha ordnats förra sommaren på Gottskär i Göteborgs skärgård och i vinter i Transtrandsfjällen. Enligt deltagarnas samstämmiga vittnesbörd ha dessa kurser varit mycket lyckade, särskilt som det inte tagits mera hårt på den militära utbildningen än att god tid funnits till vanlig amatörverksamhet. FRO har hittills kunnat ordna kurserna helt utan kostnad för deltagarna, och det hoppas FRO skall bli möjligt även i framtiden. För kommande sommar planeras en kurs på Gottskär samt ev. även på någon annan plats.

En nödvändig förutsättning för att vår hobby skall kunna få bedrivas ostört är att vi kunna bibehålla vår good will hos de statliga myndigheterna. En rätt bedriven FRO-verksamhet är ett av de bästa sätt vi ha att visa oss värdiga förtroendet att få sända. Det är därför viktigt att så många som möjligt av SSA medlemmar delta i arbetet inom FRO och jag tror mig kunna utlova att det icke skall bli uteslutande betungande utan att medlemmarna skola få rik valuta för sitt intresse i form av trevliga radioövningar, lägerkurser etc. Ytterligare upplysningar rörande FRO kunna alla intresserade erhålla dels genom distriktscheferna, vilkas adresser återfinnas i varje nummer av QTC, dels direkt från FRO, adress Box 743, Stockholm 1.

Sälunda väl mött i FRO!

Per-Anders Kinnman

SM5ZD

Ordförande i FRO

SSA:s BULLETINSÄNDARE

Till bulletinsändaren har ytterligare influtit en del bidrag, nämligen:

Kr. 5:— kontant vardera från "Dipp-Bulle" och SM5PA. Vidare har anonymt en neutraliseringskondensator erhållits.

Vi tacka så mycket och önska att ovanstående skall stimulera givmildheten en smula, ty upprättigt sagt går det annars för trögt med materialinsamlingen.

SM5XH

QSL-SERVICE

Distriktsledarna inom SM3 och SM6 ha åtagit sig att tillsvidare även fungera som QSL-managers i distrikten. Härav följer att medlemmar inom dessa distrikt i fortsättningen ej komma att erhålla sina QSL direkt från QSL-byrån i Stockholm utan via DL. Korten komma som vanligt att utsändas (från DL) en gång per månad. Alla QSL sändes, på orter där mer än en medlem finnes, gemensamt till den lokala QSL-managern för att sedan av denne utdelas på meetings. Direkta försändelser kunna icke förekomma annat än till på sin ort ensamboende hams eller om frakterade och adresserade kuvert insändes till

DL. SSA's portokostnader äro redan mycket höga.

Även QSL från SM3- och SM6-medlemmar för distribution till utlandet och övriga svenska distrikt emottages av DL3 och DL6 f.v.b. QSL-byrån i Stockholm. —WB och —ID ha lovat att uppsortera dessa kort efter prefix innan de insändas hit. QSL från SM3 till SM6 och vice versa komma att sändas direkt mellan distrikten och ej via QSL-byrån.

Vi hoppas att medlemmarna i tredje och sjätte distrikten hjälper distriktsledarna och undertecknad att få det nya "försöks-systemet" att fungera till belåtenhet.
—OK

6 M.-BANDET

Utöver vad som meddelades på det kort, som den 3 juni utsändes till alla SSA-medlemmar påpekar —SI att det nya bandet lämpar sig för både jonosfär- och troposfärböjningar. Lämpligt är om fasta skeds kunde läggas upp mellan stationer på ett avstånd överstigande 70 km. (helst mer än 100 km.) i och för troposfärundersökningar.

Tre dagar efter det ansökan insänts *direkt* till sekreteraren får sändning ske. På förekommen anledning meddelas att tillstånd beviljas endast sändareamatörer.

F.n. är det endast några stockholmare, som äro aktiva på bandet. Bland dessa märks —AI, —SD,

—SI, —VL, —WL och —AWD. Vi hoppas att skaran innan månadens slut har ökat kraftigt, så att SMs äro beredda för den stora aktivitet, som kan förväntas i juli månad.

Följande dx-kontakter ha tills dato (den 6 juni) inrapporterats:

SM5VL har på 6 m. haft förbindelse med G6DH (på 10 m.) den 5 juni samt med en HB-station (på 5 m.).

SM5SI på 6 m. har QSO'at I1AS (på 5 m.) den 5 juni. Den 6 juni hade SM5VL förbindelse med Italien (I1DA) under samma förhållanden.

—WL

DU, SOM STRUNTAR I UKV ...

- vet du
- att dx-rekordet på 50 Mc/s (6 m.) lyder på 10 500 miles, dvs. c:a 1 800 svenska mil, och innehas av CE1AH i Chile—J9AAO på Okinawa. Förbindelsen etablerades den 17 oktober 1947.
- att sedan dess flera 100-tal transatlantiska qso:n genomförts på detta band.
- att SM nu har 50—52 Mc/s och 58,5—60 Mc/s (5 m.).
- att detta senare band förra sommaren öppnades för intereupeiska kontakter vid ett 30-tal olika tillfällen för SM5:s del och troligen fler för SM6 och SM7.
- att åren omkring 1947—1948 på grund av solfläcksmaximum äro speciellt lämpade för 5 m. dx.
- att aktion är igång för att SM, OZ, OH och LA skall få 50 Mc/s till hösten och sålunda möjlighet till enastående dx på detta band finnes via F₂-skikten.
- att detta senare tillfälle av solfläcksstatistiken att döma ej kommer att återfinnas förrän om c:a 77 eller 88 år (7 respektive 8 ggr solfläcksperioden).
- att de flesta av oss inte lever då.
- att förutom ovanstående UKV-band vi äro tilldelade 112—118 Mc/s (2,5 m.), 235—240 Mc/s (1,25 m.), 420—430 Mc/s (7 dm.).
- att amerikanarnas dx-rekord på dessa senare band äro respektive 660 miles (2 ggr avståndet Stockholm—Malmö), 210 miles något

mindre än avståndet Stockholm—Göteborg) samt 186 miles (Göteborg—Norrköping).

att vi SM-hams borde kunna få åtminstone liknande resultat.

att vi i de allra flesta fall inte fått det.

att detta beror på dålig aktivitet.

att *Du har skulden till den dåliga aktiviteten.*

Förutom ovanstående fakta vill jag bara ge en liten orientering i UKV-aktiviteten här i Sverige, som jag känner till den, samt några synpunkter på apapraturen för speciellt 5 och 2,5 m.

Det tycks finnas en viss sparsam aktivitet på 5 m. i Göteborgstrakten samt något livligare i Skåne. Norrköping och Linköping söker förbindelse med varandra på 5 m. och Norrköpingsgänget med FI, FJ och UI i spetsen planerar en offensiv på 2,5 m. Det stora frågetecknet därvidlag är hur det kommer att gå mellan Peking och Kongl. huvudstaden på 2,5 m. i förhållande till 5 m. Naturligtvis kommer väl 2,5-metersfantasten i Uppsala 5YS även att ha ett ord med i laget.

Under vintermånaderna har aktiviteten i Stockholmstrakten varit god på 2,5 m. som SD berättade i nr 2 av QTC, medan 5 m. varit dött så när som på sked'en mellan SI och FI samt mina CQ förstås. Förhållandena synas nu i början på april vara omkastade, då det enda som störon på 2,5 m. tycks vara qso:na mellan YS i Uppsala å ena samt AI och VL i Stockholm å andra sidan. Värre fart är det på 5 m., där jaå de två första veckorna i aprilkört med AI, GQ, KN

hela blir ju en vanlig TPTG, och i en sådan måste ju galler- och anodkrets ha ungefär samma frekvens. Man kan alltså ej dubbla direkt i denna CO. Vill man ha dubbling och övertoner, får man tillgripa andra kopplingar, där kristallen på något sätt har särskild återkoppling på egen grundton, t.ex. tri-tet el. dyl.

Av detta framgår, varför tetroder eller pentoder med låg kapacitans anod — styrgaller ibland ej vilja arbeta som CO, om de kopplas i stil med ovan angivna "TPTG-CO". Det är den inre kapacitiva återkopplingen, som då är för svag. Denna kan göras starkare med en utanför röret inkopplad kondensator på en eller ett par pF.

Beträffande bild 1 kunna två viktiga satser formuleras: 1) kretsen LC_1R har ett mycket högt godhetstal (Q-värde); 2) resonansfrekvensen för parallellresonanskretsen LC_1RC_2 avviker endast obetydligt från resonansfrekvensen för serieresonanskretsen LC_1R .

Sats 1 förklarar, varför en CO blir frekvensstabil. I somliga kopplingar kommer parallellresonanskretsen LC_1RC_2 att bli frekvensbestämmande, i andra däremot serieresonanskretsen LC_1R . Den senare är stabilare. Alltså blir en CO mest stabil, om kristallen ej ingår som en svängande svängningskrets utan i stället arbetar som blott ett kopplande organ. Exempel är tri-tet-kopplingen, där kristallen med sin hållare faktiskt fungerar som en slags gallerkondensator, rent schemamässigt betraktat.

Sats 2 förklarar, varför kristallens frekvensvariation är ganska liten. En ändring av kristallhållarens luftgap möjliggör en variation omkring ± 5 kc/s; ändring av oscillatorns svängningskrets ger omkring ± 1 kc/s.

En annan viktig tillämpning av sats 2 är kristallfilter i superheterodynens mellanfrekvensförstärkare. Dess princip framgår av det mycket förenklade schemat i bild 2, vilket *icke* visar någon i praktiken använd koppling. Till mellanfrekvenskrets A kopplas en fåvarvig spole B, som mittpunktjordas genom kondensatorerna C, vilka *icke* skola ge någon resonans med B. Därefter följer en bryggkoppling med kristallen i den ena grenen och kondensatorn C_f i den andra. Då det sker en nedtransformering från A till B, när bryggan vid resonans har låg impedans, sker sedan åter en upptransformering från spolen D till mellanfrekvenskrets E.

C_f är här filtrets *fasningskondensator*. Den kan t.ex. inställas på samma kap.-värde som kristallens C_2 i fig. 1. Då blir C_2 utbalanserad genom bryggkopplingen, och enda återstående verksamma del är den rena serieresonanskretsen LC_1R med dess mycket höga Q-värde, varigenom en knivskarp selektivitet erhålles för serieresonansfrekvensen.

Vid mottagarens mellanfrekvenstrimning bör tillses, att mellanfrekvenskretsarnas topptrimning verkligen avser exakt ovannämnda serieresonansfrekvens. Detta glömmas ofta, varigenom kristallfilteret ej kan utnyttjas fullständigt. Man skall variera signalgeneratorns frekvens, tills kristallens skarpa signalmaximum påträffas, och detta kan ju lika ofta inträffa för t.ex. 464,8 eller 465,2 kc/s som för exakt 465,0 kc/s enligt signalgeneratorns skala.

Om nu C_f sidställes något från ovannämnda (balanserade) läge, kommer ett litet reaktansbellopp att kvarstå parallellt med serieresonanskretsen. Är C_f "för liten", kommer det att verka, som om en del av kapacitansen C_2 finnes kvar; är C_f "för stor", kommer det att verka, som om C_2 utbyts mot en induktans. Man får sålunda även en parallellresonanskrets, som blir spärrekrets för en frekvens, som ligger mycket nära serieresonansfrekvensen. Då dämpningen är *låg* för serieresonansen men *hög* för parallellresonansen, får man en mycket skarp avskärning. Genom inställning av C_f kan dämpningen läggas mitt på en störande signal, som sålunda blir undertryckt.

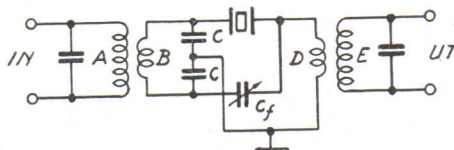

Fig. 2

I praktiken är ett kristallfilter mer invecklat än som visas i fig. 2. Dels finns anordningar för variabel bandbredd, dels finns anordningar för att C_f ej skall inverka sidstämmande på filtrets resonansfrekvens. Se handböckernas kopplings-schemata samt QTC:s artiklar av SM5XH ang. ombyggnad av BC312 med tillhörande figurer.

Med kännedom om ovanstående kan man bättre utnyttja kristallfiltrets möjligheter. Man kan t. ex. gradera C_f med O-märke, där C_2 blir utbalanserad, och därifrån avsätta delstreck i kc/s för läget av parallellresonansens dämpningstopp i förhållande till resonansfrekvensen (O-märket). Om man nu gör samma gradering på beatoscillatorns frekvensratt, inses lätt, att man genom jämförelse av C_f -skalan och BFO-skalan (på fabriksbyggda suprar oftast kallad "crystal phasing" och "pitch control") kan erhålla mycket stora möjligheter att vid starka QRM isolera en efter-sökt svag signal ur allt det övriga myllret och avlyssna denna tämligen obehindrat. Många gånger ligger just här hemligheten med framgångsrik dx-jakt. Då måste också frekvensstabiliteten (signalens och mottagarens) vara så stor, att signalen verkligen mottages på samma frekvens hela tiden.

Sune Bäckström, SM5XL

RÄVJAKT

Västerås Radioklubb ordnar rävjakt söndagen den 27 juni. Färdmedel: cykel. Regler och övriga upplysningar erhålles efter hänvändelse till SM5KH, Stohagsvägen 39

B. Västerås, tfn 31304. Så många deltagare som möjligt önskas, även icke västeråsare.

SM5KH, G. Bech.

ÅRETS UA-TEST

Resultatet av tredje UA-tävlingen den 17—18 april föreligger härmed. C:a 60 stationer deltog och condensen voro fina med över lag goda signalstyrkor. Sämre tonrapporter än T8 förekommo inte. QRM voro stundtals besvärande och i en hel del fall har man kvitterat grannens msg i tro att det var ens eget. Trafikdisciplinen var relativt god och i regel var det enkanals-QSO. Anropen voro korta och det föreföll som om man lyssnade först innan man ropade, SM-stationer som ej deltog i testen hade ringa chans att göra sig hörda och störde ej i nämnvärd grad. Avskedsfraserna voro kortfattade och bidrogo till att öka trafikhastigheten. I några fall observerades att klockorna gingo rätt vid passens början, men sackade av mot slutet av passen. I de fall, där saken var mest påtaglig ha dessa msgs diskvalificerats. Trots att poängen enligt bestämmelserna inte ökade med användandet av båda banden, synas de flesta ha utnyttjat de ökade möjligheterna till QSO genom att skifta band sedan det ena var avbetat.

Ett anmärkningsvärt stort antal ha underlåtit att insända loggarna och det torde ha inverkat på andra- och tredjepristagarnas placering. Siffrorna inom parentes ange "icke bekräftade msgs genom utebliven logg från motstationen". Mest illa ute var SM6UP, som förlorade ej mindre än 18 poäng härigenom, varför han egentligen borde ha kommit betydligt högre upp på listan. Även en unlic med anropet SM3OB roade sig med att delta och har använt ordningsnumren 20, 22, 24, 26, 28 och 35, men endast —FB har ifrågasatt stationens äkthet. Till tack för det fick han T7 av piraten. Beträffande loggarna medtogs ej typlogg eller blad när bestämmelserna infördes i QTC. Snyggast bland loggarna var utan tvivel förstepristagarens i tvåfärgsskrift och med precis vartenda msg rätt.

Återstår alltså att utbringa levet för pristagarna, tacket till deltagarna för de trevliga följebrev och den sedvanliga grimasen till dem, som ej sänt in loggar. Då antalet denna gång är så stort, får man väl ställa till sig med hela ansiktet.

			Placeringar:		
1.	4KL	228	(10)	28.	6NI 126
2.	7FB	222	(6)	29.	5AP 118
3.	5PV	221	(8)	30.	5FV 118
4.	5YS	215	(6)	31.	3DT 114
5.	5RC	207	(10)	32.	5ZP 113
6.	7JP	201	(4)	33.	5OF 110
7.	6UP	201	(18)	34.	7LS 103
8.	5BX	193		35.	4ALB 100
9.	7EJ	191		36.	7PN 96
10.	6LZ	187		37.	5CX 93
11.	7QY	184		38.	6DA 91
12.	5BN	183		39.	5ADC 78
13.	4UJ	178		40.	4FT 77
14.	7JM	177		41.	3IL 76
15.	3EP	172		42.	3AC 75
16.	6PF	164		43.	7SF 73
17.	6YZ	163		44.	3ES 44
18.	3LM	162		45.	5DZ 44
19.	5JJ	161		46.	6AJB 42
20.	3UO	151		47.	5EK 23
21.	6OR	151		48.	3XT 23
22.	1FP	151		49.	5KH 20
23.	5TX	151		50.	5CV 18
24.	6ID	148		51.	5AGB 14
25.	5HT	140		52.	3WB 14
26.	6NZ	136		53.	2PD 4
27.	6GE	131		54.	3FY 2

Denna rapport vore naturligtvis inte komplett om ej även en förteckning följde på syndarna, vilka enligt motstationernas uppgifter voro: 6QP, 3KS, 5DN, 3ATF, 5FC, 7VX, 5BP, 7MY och 5OI.

Den som har något att anföra till sitt försvar må tillskriva

Tävlingsledningen / SM3WB.

Östersund den 9 juni 1948.

Vilka som får pris är ej i detalj fastställt ännu, men vi hoppas kunna utdela åtminstone 8 sådana. —KL får förstås en inteckning i —UA-pokalen och en miniatyr av densamma. Ev. extra förse- ning av detta nummer beror på att ovanstående måste med. — Red.

QSL

Under 1946 och början av förra året hade under- tecknad nöjet att i en serie nummer av QTC, under ovanstående rubrik, delgiva läsekretsen en del nyheter, tillhörande den del av vår hobby, inom vilken jag är mest sysselsatt. Att döma av de brev jag erhållit i denna angelägenhet rönt artiklarna stor uppskattning av aktiva SM-hams. Omfattningen var $\frac{1}{2}$ till $1\frac{1}{2}$ sida i varje nummer av tidningen och artiklarna behandlade: QSL-service i allmänhet, QSL-byråadresser, QTH för mera "sällsynta" dx-stationer, frekvensuppgifter för do, dx-rapporter etc.

Allt flera aktiva SM-amatörer kom emellertid i luften och började utnyttja vår QSL-byrå. Det stora antalet utväxlade kort och ej minst allt övrigt arbete på QSL-byrån helt enkelt omöjlig- gjorde realiserandet av tanken att fortsätta med artiklarna. Då själva kortutväxlingen lämpligen

skulle gå i första hand såg jag mig nödsakad slopa ej enbart artikelförfattandet utan även en stor del av brevskrivandet angående QSL, för vilket jag nu passar på tillfället att be om överseende. På QSL-byrån var dock minst två personer alltid i arbete c:a 6 timmar per person och dygn och ändock hade verksamheten rationalise- rats så långt som möjligt var.

Sedan 1948 års början har emellertid QSL-managern biträtts av SM5AWD, vilken åtagit sig distributionen av QSL till SM-amatörerna. För några månader sedan åtog sig därjämte SM5OL QSL-tjänsten i Stockholms lokalavdel- ning av SSA och avlastade QSL-managern denna syssla, vilken under tecknad utfört i 11—12 år. Tack för hjälpen OBs — måtte ni aldrig för- tröttnas!

QSL-managerns verksamhet har nu koncentre-

rats till att bl.a. omfatta: Avhämtning av all SSA:s post, uppdelning och distribution inom styrelsen av denna, ankomststämpling av post och QSL, uppdelning av QSL i enheterna "från SM-hams" och "till SM-hams", sändning av QSL till utlandet, korrespondens med SSA-medlemmar och utländska QSL-managers ang. QSL etc., ansökan och utsändning av WAC-certifikat, redovisning till skattmästaren och ansvar för verksamheten m.m. Trots den goda hjälpen ser det f.n. dock ut som om omfattningen av ovan nämnda detaljer, vilka skola handläggas av QSL-managern, ökat i samma tempo som decentraliseringen av övrig verksamhet ägt rum. QSL-servicens mest ändamålsenliga ordnande skall emellertid utredas och eventuellt kommer ytterligare omorganisation därefter att äga rum. Som ett led i detta utredningsarbete beslöts på styrelsesammanträdet den 25 april att distribution av QSL inom tredje och sjätte distriktet, försöksvis fram till årsmötet, skall handläggas av distriktsledarna i dessa distrikt. —WB och —ID äro villiga åtaga sig arbetet och bli följaktligen utöver distriktsledare även QSL-managers för sina distrikt. Instruktion om hur arbetet bör bedrivas kommer att tillställas vederbörande. SM3- och SM6-hams bör observera nedanstående nya anvisningar angående QSL-försändelser.

MAJ-BULLETINERNA

SSA-bulletin nr 56 den 2/5 1948

Från styrelsemötet den 25/4 kan följande nämnas: För en eventuell kommando omorganisation av SSA utsågs en 10-manna-kommitté bestående av SM5ZD som sammankallande samt 3LX, 5—010, 5FH, 5KH, 5WJ, 5XH, 6ID, 6QL. Betänkandet skall framläggas vid årsmötet. Tävlingskommitténs sammansättning blev 3WB, 5JV eller 5ZX samt 6ID. SM5KH kontaktar distriktsledarna med anledning av valkommitténs uppdrag.

Framställning om ekonomiskt bidrag till tredje distriktets sommarläger med 75 kronor och till sommarmeeting med 25 kronor bifölls. Sjätte distriktet erhåller 50 kronor till vårmeeting.

Msg för sjätte distriktet: SSA DL6 anordnar ett större meeting annandag pingst. Samling Göteborg Drottningtorget kl. 0900, varifrån avfärd med abonnerade bussar för studiebesök vid kustradiostationerna i Onsala, Vallda och Kungsbacka. Programmet beräknas pågå hela dagen. Eder anmälan skall vara DL6 tillhanda senast fredagen den 14. Närmare upplysningar genom SM6ID, telefon Bohus-Björkö 210. Detta meddelande upprepas i nästa veckas bulletin.

Från SSA försäljningsdetalj: Nya loggböcker klara denna vecka. Pris på tekniska frågor höjt till 50 öre.

Några nya signaler:

SM5APF Gajner, Traneberg.

6AQF Eriksson, Göteborg.

5ARF Hörnquist, Stockholm.

ASF Jedving, Lidingö.

3ATF Strandberg, Härnösand.

5AUF Trawén, Ängby.

3AVF Westerlund, Karlshamnsbruk.

5AWF Bergholz-Widell, Stockholm.

5AXF Olsson, Lilla Essingen.

5AYF Andersson, Hägersten.

7AZF Andersson, Hässleholm.

Avsikten med vad som här skrivits är ej att ge någon mer detaljerad orientering om QSL-byrå, till vilket ämne jag senare sannolikt får tillfälle återkomma. Nu hade jag i stället tänkt återupptaga artiklarna under ovanstående huvudrubrik. Som närmaste program för under rubriken fallande, och till QSL-servicen hörande, ämnen komma följande att behandlas: Begreppen WAC, WAS, DXCC, WBE, HBE, BERTA och övriga mer kända certifikat — regler för hur de erhållas, förteckning över SM-stns som senast fått dem etc.; SSA-QSL-Byrå, nuvarande arbets sätt, förslag till omorganisation, hur sändes QSL; Hur bör QSL-kort utformas, lyssnar QSL; Prefixlistor,* nya prefix; QTH, tids- och frekvensuppgifter för div. dx-stns, vågtyper för do, dx-nytt; QSL-byråadresser; Frågesport om diverse amatörradiobegrepp; etc.

Vi ses i nästa nummer av QTC.

—OK

* Betr. prefix så har —XL upprättat en lista, som är synnerligen fullständig. Då vi rätt nyligen hade en sådan lista införd i tidningen vänta vi med publicerandet till längre fram. —XL håller under tiden listan up to date. — Red:s anm.

SSA-bulletin nr 57 den 9/5 1948

Oceanografiska institutets djupvattensforskningsfortyg Albatross SHFIX har på sin jordenrutfärd nått Medelhavet och ligger för närvarande i Suez. Livlig kontakt med SM på 20 m.

WAC har tilldelats SM4KL. SM5VW har erövrat WAC 10 m. foni.

Msg fm SM6QB: Halmstad kortvågsamatörer kallar SM6XA till meeting i Halmstad och Tylösand den 5—6 juni. Förläggning och utspisning ordnas delvis i samarbete med FRO. Eder anmälan skall vara SM6OE tillhanda senast den 15 dennes.

I går kväll hördes 420 Mc signaler från SM5YS i Uppsala med full läslighet i Djursholm av SM5IQ, 5GQ, 5ABC; distans 60 km.

Provsändningar pågå med United Nations Amateur Radio Station K2UN; se omslagsbilden QST april. Stationen öppnas officiellt den 17 dennes. 1 kW på 10 och 20 m., rotary beams. En av frekvenserna är 14296 kcs.

Repetition av msg till sjätte distriktet: SSA DL6 anordrar ett större meeting annandag pingst. Samling Göteborg Drottningtorget kl. 0900, varifrån avfärd med abonnerade bussar för studiebesök vid kustradiostationerna i Onsala, Valda och Kungsbacka. Programmet beräknas pågå hela dagen. Eder anmälan skall vara DL6 tillhanda senast fredagen den 14 dennes. Närmare upplysningar genom SM6ID, telefon Bohus-Björkö 210.

Nya signaler:

SM—AAG vakant.

3ABG Book, Frösön.

6ADG Boström, Göteborg.

7AEG Eneroth, Hälsingborg.

5AFG Garmager, Västerås.

7AGG Gunnarsson, Malmö.

4AHG Henriksson, Lingshed.

AIG Häwerdahl, Limhamn.

5AJG Lundqvist, Oxelösund.
 7AKG Nordqvist, Malmö.
 7ALG Persson, Hässleholm.
 4AMG Peterson, Kristinehamn.
 3ANG Svedbergh, Frösön.

SSA-bulletin nr 58 den 16/5 1948

Den sista veckans varma väder har givit mycket goda 5-metersförbindelser mellan Stockholm och SM5MN i Linköping samt SM5FI och SM5FJ i Norrköping.

SM5YS har sänt Uppsala—Stockholm på 420 Mc.

Försök med decentralisering av QSL-tjänsten pågår. Tredje och sjätte distriktet ombesörjer QSL-sändningar till respektive medlemmar.

Vid framtida tävlingar komma SSA nya prisdiplom att utdelas.

SM5LI har utsetts till distriktsledare för Stor-Stockholm. Som DL för övriga femte distriktet fungerar SM5FH.

Bulletinredaktören, som nu är på semesterresa, kommer att representera SSA vid NRRL årsmöte och 20-årsjubileum i Hamar den 29—30 maj.

NRRL nyrenoverade hq-station, som flyttat från Notodden till Oslo, öppnas för trafik den 19 dennes kl. 20 på frekvens 3588 kc.

SSA-bulletin nr 59 den 23/5 1948.

QTC nr 5 på 16 sidor är sedan en vecka klar från Red:s sida. Tryckes den 24/5 och är Er tillhanda under veckans lopp.

Arbetet med den nya matrikeln avslutas inom kort. De som ha nya adresser eller signaler ombedes anmäla dessa snarast direkt till sekreteraren, Norlindsvägen 19,

HÄLSNINGAR FRÅN OH-LAND

Well, Old Men! Det är vännen SM5ZP:s fel, om jag i fortsättningen då och då kommer att inkräkta på spaltutrymmet i QTC, men då han låtit mig veta att smånitt ur "Radio OH" — som utkommer på ett för de flesta av Er tyvärr obegripligt språk — icke är ovälkommet lovade jag i ett svagt ögonblick göra det läsbart för Er.

Det blir kanske inte alltid så mycket. "Radio OH" lider mycket av manuskripttorka, och det har vid en genomgång av senaste årgång visat sig vara mycket litet som kan tänkas intressera vidare kretsar, eller som speciellt skulle giva ledtrådar angående den omfattning amatörverksamheten har här i Finland.

Kan jag dock på något sätt vara behjälplig till att banden mellan SM och OH knyts fastare, ska jag gärna, i den mån det är möjligt ställa mig till förfogande. Förtjänsten därav tillkommer dock i första hand vännen —5ZP och de många tjänster han gjort mig under den korta tid jag varit bland de aktiva amatörernas skara. Bl.a. har —ZP senast gjort det möjligt för oss medlemmar i CQ-Klubben i Jakobstad med omnejd, att få del av QTC och dess innehåll.

Vårt tack till styrelsen för SSA och Dig, —ZP.

Mitt personliga tack här också till alla lyssnar-amatörer som sänt rapporter, speciellt vännen Ossian i Bollnäs och SM5—999.

Alltså, Best 73's from OH, speciellt från The CQ-Club of Jakobstad.

OH6NR

Bollnäs, Jakobstad, Finland.

Ångby 3 Angiv därvid även gamla adressen eller signalen.

Fjärde och femte FRO-distriktet anordnar övningar och allmänt meeting 12—13 juni 1948. Förfrågningar besvaras av SM5JN och SM5JV.

Beträffande Gottskärsläget 1948 torde intresserade kontakta SM6QL, som även har anmälningsblanketter.

SM5AI hade den 16/5 QSO på 5 meter med en italiensk station. Bådar gott för nya 5 metersäsongen.

SHF1X, den svenska båten Albatross, höres regelbundet på 13990—14000 och 14350 kc omkring kl. 2100—2300 snt. Söker QSO med svenska amatörer.

SSA-bulletin nr 60 den 30/5 1948

NRRL firar i dag sitt 20-årsjubileum i Hamar. SSA:s officiella representant är SM5ZP.

Resultatet av UA-testen beräknas vara klart den 12 juni.

Till tredje distriktets sommarläger på Åstön vid Sundsvall 12—18 juli ha preliminära anmälningar kommit från Norge och Finland.

Till SSA:s bulletinsändare har t.v. endast skänkts rören, en rf choke, en neutraliseringskondensator samt fem kronor. Fler bidrag erfordras, om projektet skall kunna genomföras.

Den 27 maj meddelade Telegrafstyrelsen att vi t.v. tilldelats området 50—32 Mc för experimentändamål. Ansökan att få nyttja bandet ställes till Telegrafstyrelsen och insändes till SSA, som vidarebefordrar den tillsammans med ett yttrande. Nödvändiga villkor är att sändaren är kristallstyrd eller har motsvarande stabilitet. I loggen skall förutom vanliga data även lufttrycket införas. Vi hoppas, att SM-aktiviteten på detta nya band blir god.

LA-NYHETER

Med anledning av NRRL 20-årsjubileum hade norska rundradion samma dag program om amatörradios utveckling.

Jubileumsfesten och årsmötet utsändes helt eller delvis på 80 och 40 mtr under överinseende av kringkastningen.

Utdrag ur NRRL styrelseberättelse:

Medlemsantal 1300, varav 500 licensierade. Årsavgift 15:—. Antal anslutna grupper 24. Heltidsanställd arbetskraft åt sekreterare och kassör. Hq-station med QRO har efter renovering och flyttning till Oslo återtagit trafiken. Utrustningen kompletterad med NC 240 D. LA1C kör tills vidare varje måndag på 3588 kc med början kl. 20. Annonsintäkterna från "Amatörradio" täcker f.n. halva kostnaden för tidningens utgivande. Förutom 50—60 Mc kan medlem efter särskild ansökan därom få använda 60—54 Mc. Fordringar för erhållande av 150 W licens:

Licens minst 2 år.

Minst 50 verifierade LA-kontakter.

Minst 1000 verifierade QSO med minst 50 länder, därav minst 30 länder på cw.

Uppnått utomeuropeiska kontakter på minst 3 frekvensband.

Uppnått kontakter motsvarande WAC.

Uppnått placering bland de 50 proc. bästa i norsk eller annat lands cw-tester.

Pse SM, Ditt QSL kan betyda mer än en kvittens.

SM5ZP, John Jonson

NRRL's 20-ÅRSJUBILEUM**EN RESERAPPORT**

28/5. På tåget mot Trondheim skvallrar en medresenärs NRRL-nål, att här döljer sig en LA-sig. Mycket riktigt LA8P från Narvik på lång resa via Sverige till Hamar. Konduktören kommer med ett järnvägs-msg från LA9Q, som meddelar, att information för uppehåll i Trondheim väntar i kommandokiosken å stationen. 6 timmars uppehåll i staden. Vid kvällståget mot Oslo samlas ett glatt gäng i samma kupé, LA9Q, LA8P, LA1TB, operatörn för LH2A och SM5ZP. Den 10 timmar långa resan sydvart går snabbt. Två transceivrar på 235 Mc provas och visa sig gå fb mellan sista vagn och QRO-loket Dovregubben; dock black-out i tunnlar.

Den 29:e. Trots tidig morgonstund möter Hamar-gruppens mottagningskommitté upp vid tåget och hjälper oss till rätta. Att här i detalj berätta om de två dagar 20-årsjubileum och årsmöte varade i denna vackra stad vid spegelblanka Mjösen, skulle förvisso fylla QTC från början till slut, varför jag får inskränka det hela till några fakta. Alltnog. Under dagen samlades från Harstad i norr till Kristiansand i söder cirka 250 deltagare. Från Oslo kom två NRRL-abonnerade vagnar. Jubileumsfesten började kl. 19 med "bordsetning". Vid varje kuvert låg en trevlig jubileumsskrift på 32 sidor. Bland gäster märktes representanter för Haerens Samband med bland andra överste Palmström, vidare medlemmar från stadsfullmäktige i Hamar och Kringkastingen. Sorgligt faktum, men undertecknad var ende utländske deltagare. Efter prolog och välkomsttal av LA6G, Hamar-gruppens allt i allo, hälsade presidenten i NRRL, LA1V. "Lunta brenner", stod det i programmet. Det blev kvällens högtidligaste ögonblick. LA6G steg upp på intilliggande scen och nämnde med några vackra ord om de norska amatörernas insats för landet före och under ofredens år. Draperierna drogos åt sidan och där stod på piedestal en vacker silvervas. Jätteporträtt av konungen och norska flaggan bildade inramningen. Kungssången följde. Detta var Kongens gåva till NRRL, en vandringspokal,

som varje år skall tilldelas den bäste LA-amatören. Tal och telegram samt sånger under måltiden, som slutade vid 23-tiden. Därefter avec och dans. Vid pass kl. 02 höll löjtnant Hauge-land, en av deltagarna i Kontiki-expeditionen, intressant föredrag i samband med filmföreläsning om den märkliga färden. Vid en ceremoniös ri-sstual korades tre nya riddare av Den Gyllene Nyckeln, en utmärkelse, som tilldelas hams, som på ett berömligt sätt gagnat föreningen. LA7Y föredrog en av SM6JO översänd skrift på gammalsvenska, som behandlade vänskapen. Efter cabaret med LA6O som primus motor hade uret börjat närma sig 04-slaget. Men dansen och den glada samvaron fortsatte många timmar än.

Den 30.5. Generalforsamlingen samlades till årsmöte kl. 12. Samtliga voro närvarande utom damerna, för vilka utflykt ordnats i det strålande vädret. Förhandlingarna började med genomgång av styrelseberättelsen. Livlig diskussion utspann sig över bestämmelserna för 150 W-licensen (se härom å annan plats), vilka ansågos vara väl svåra att uppfylla. Under uppehåll i förhandlingarna utdelades priser och diplom från skilda tävlingar under året: NRAU-testen, Hamar-testen och Ålesunds-testen. NRAU-pokalen gick till Danmark. Ur presidentens hand hade jag nöjet mottaga de svenska priserna till SM6UP, 6QP och 5JU. Ny styrelse valdes, varvid LA4L, Pallvik, blev president. Övriga styrelseledamöter: LA9H, LA8B, LA8K, LA5L, LA1LA, LA8VA, LA1MA, LA2M, LA7K, LA6G och LA9T. Medlem väljes för två år.

Tyvärr hade jag ej tillfälle övervara hela årsmötet på grund av väntande tåg mot Stockholm. Innan jag lämnade församlingen och Hamar fick jag genom LA1V en hjärtlig hälsning från NRRL över till Sverige samt ett varmt tack för blommor från SSA, som hade placerats i konungens pokal. Och mitt tacktal besvarades med rungende applåder. Hälsa SM!

SSA representant
SM5ZP, John Jonson.

SSA-BULLETINEN

80-meterssändningen på abt 3,90 Mc söndagar kl. 0900 snt fortgår som vanligt. Intill tid för leverans av SSA QRO-steg till Hq-stn kommer på försök 40-meterssändningen samma dagar på abt 7.02 Mc kl. 1000 att gå över Härnösandsklubbens QRO-stn, som beräknas vara driftsklar den 20 juni. Eventuell msg-tfc efter respektive sändningar ombesörjes av SM5SA/SM5ZP. SM5ZP

Det envisa störandet av SSA-bulletinen med CQ-rop o. dyl., särskilt på 40 meter (7020 kc),

fortsätter. Man kan tycka, att de svenska amatörer, som ej ha intresse för bulletinens innehåll, i varje fall kunde ta så mycket hänsyn till sina kamrater att de avhöllo sig från att sända just på den allmänt kända bulletinfrekvensen under de 15—20 min., som bullen tar. Då så ej tycks vara fallet, kommer QTC i fortsättningen att publicera en svartlista med stationssignalerna på de drullar, som upprepa ofoget.

SM5XH

SM3XA-LÄGRET

SM3WB meddelar att tiden för lägret ändrats till 12—18 juli och postadressen är: Åstölägret, Åstön, Tynderön. Cykel och rävsax bör om möjligt medtagas. Anmälningar med uppgift om an-

komstdag och antal dagar vederbörande kan stanna mottagas av —XX och —WB intill den 3 juli.

FRO GOTTSKÄRSLÄGER

Härmed en sista påminnelse om att anmälan till sommarens FRO-läger på Gottskär snarast bör insändas till SM6QL. På lägret anordnas för-

beredande radiosignalistkurs, radiosignalistkurs samt för nybörjare telegraferingskurs med licensprov.

FINSKT HAM-LÄGER

Det första finska ham-läget efter kriget arrangeras över en weekend den 3—4 juli av OH1:or i Säkylä vid stranden av den vackra sjön Pyhäjärvi. Platsen är belägen c:a 65 km. österut från Raumo och c:a 100 km. nordost från Åbo.

Hams från andra länder på resa i Finland äro välkomna. Närmare upplysningar lämnas av OHINS, Reino Jäykkä, Köyliö, telefon 1. Även

OH6NR kan förmedla. Adressen Jakobstad, Bonäs, tel. 371. Båda träffas på 40 m. och 80 m. cw/foni. OHINS på 80 m. så gott som alla dagar kl. 6.00 och 21.15 SNT, frekvensen abt 3600 kc/s. OH6NR är vanligen igång på 80 m. torsdagar 18.30 SNT.

OH6NR

KNEP VID NEUTRALISERING

Vid rör, som fordra låg neutraliseringskapacitans, såsom 6L6, 807 m.fl., stöter neutraliseringen ofta på svårigheter. Lyckas man få neutraliseringskondensatorn att arbeta normalt, så att man slipper övergå till nödfallsåtgärden med induktiv neutralisering, blir det ofta svårt att få säker indikering på rätt neutralisering. År 1945 fanns emellertid i QTC en liten notis om ett bra knep vid neutralisering i dylika fall. För dem, som av någon orsak ej kunnat komma fram på den vägen skall här nämnas ett annat dylikt tillvägagångssätt.

Det steg, som skall neutraliseras, antages ha mätinstrument för anodström och styrgallerström. Det bör f.ö. alltid finnas instrument för båda dessa, ej blott för anodströmmen, vilket man ofta får se! När steget ej erhåller någon styrning, t.ex. vid nyckling i ett tidigare steg, är normalt styrgallerströmmen noll, men trots detta kan förstärkaren självsvänga, ehuru ej tillräckligt för framdrivande av styrgallerström. När styrning inmatas, arbetar förstärkaren till synes normalt, ehuru den visar sig ej kunna belastas till fulla data utan att röret blir onormalt varmt. Inmatar man styrning, så att styrgallerström erhålles, och man sedan med bruten anodspänning vrider runt avstämningkondensatorn, förblir styrgallerströmmen fullkomligt opåverkad; återkopplingen är tydligen så svag, att denna vanliga neutralise-

ringsindikering slår slint. Styrningen är dock tillräcklig för röret i fråga. Vad är det då för fel på förstärkaren?

Inmata styrning och avstäm anodkretsen på vanligt sätt till minimum anodström. Samtidigt uppvisar då styrgallerströmmen ett svagt utpräglat maximum; detta är fullt normalt. Ser vi nu, att styrgallerströmmens maximum ej inträffar vid samma avstämning som minimum anodström utan något vid sidan därav, då förfäres på följande sätt:

Justera neutraliseringskondensatorn så, att styrgallerströmmens maximum flyttar sig till samma läge som det för anodströmmens minimum gällande; genom olika inställning av neutraliseringskondensatorn kan man nämligen få styrgallerströmmens maximum på antingen ena eller andra sidan om anodströmmens minimum. När de nu sammanfalla på avstämningkondensatorns skala, är återverkan mellan kretsarna borta, och förstärkaren är fullt stabil även vid frånvaro av styrning. Den kan nu belastas till fulla data utan att för den skull röret blir onormalt varmt.

Med ovannämnda fel i styrgallerströmmens maximum får ej förväxlas det fall, då styrgallerströmmens maximum förskjuter sig på grund av för låg styrning; det förutsättes ju här, att styrningen är tillräcklig.

Sune Bäckström, SM5XL

SÄKERHETSFÖRESKRIFTER VID AMATÖRRADIOANLÄGGNINGAR

De stundom förekommande olycksfallen vid elektriska anläggningar visa, att föreskrifter för säkerheten äro högst behövliga. Här skall nu återgivas, vad som väl mest är aktuellt för amatörradioanläggningar.

A. Stationens uppbyggnad.

1. Iattag noga de för elektriska anläggningar gällande lagbestämmelserna.
2. Gör alla jordförbindningar omsorgsfullt.
3. Lägg skyddsjordning på de metalldelar, som under manövrering vidröras med händerna. Gäller även jackhylsor och skärmade kopplingsnören.

4. Koppla alltid telegraferingsnyckeln så, att hävarmen blir jordförbunden.
5. Koppla mikrofonen så, att ytterkapseln vid feltillfällen ej kan få anodspänning (t.ex. vid avbrott i motstånd för kretsen).
6. Jordförbind alla delar, som normalt ej skola ha spänning, såsom skärmar, transformator-kärnor, drosselkärnor o.dyl.; jordförbind sålunda både chassi och stativ var för sig.
7. Insätt dubbelbranschig strömbrytare i nättillledningen.
8. Bygg likriktare, förstärkarsteg m.m. beröringsskyddade.

- 9. Insätt bleedermotstånd på varje likriktare, och dimensionera bleedern för ett i överkant kraftigt tilltaget effektbelopp.
- 10. Inkoppla mätinstrument i resp. kretsars jordsidor, eller också montera dem bakom skyddande glasskivor.
- 11. Isolera högspänningsförande ledningar och yttre kontakter för minst fyrdubbla arbetsspänningen. Detsamma gäller s.k. skyddskondensatorer.
- 12. Sätt isolerade handtag på högspänningsförande toppanslutningar, spolklämmor o. dyl.
- 13. Om spolbyten skola göras för hand i högspänningskretsar, koppla då resp. kretsar för parallellmatning.
- 14. Om en svängningskrets är seriematad, använd då för koppling till följande steg en anordning, som skiljer kretsarna i likspänningshänseende (t.ex. induktiv koppling).
- 15. Montera alla reläer så, att ankarna ej oavsiktligt kunna påverkas för hand.

B. Arbeten inne i sändaren.

- 1. Bryt huvudströmbrytaren eller drag ut stickproppen ur väggkontakten samt jorda alla

- högspänningsförande kretsar, innan du börjar arbetet. Gäller även spolbyten.
- 2. Bär aldrig hörtelefoner påtaga under arbetet.
- 3. Gör aldrig s.k. test-ljusbågar på högfrekvenskretsarna medelst blyertspennor el. dyl. (Det finns både bättre och enklare indikeringar på högfrekvensseffekt.)
- 4. Utför ej arbetet, om du är trött eller sömnig. (Blir det något fel under ett nattligt dx, är frestelsen onekligen stor.)
- 5. Undvik beröring med stativ, jordledning, värmeelement el. dyl. metallföremål under arbetet.
- 6. Håll ena handen i fickan under arbetet. (Du kan fastna i högspänningen med båda händerna på en gång.)
- 7. Iakttag i övrigt omsorgsfullt de för elektrotekniska arbeten gällande lagbestämmelserna.
- 8. Lär dig olycksfallshjälp, konstgjord andning o. dyl. Om arbeten nödvändigt måste göras i en igångsatt sändare med tillslagen högspänning, böra om möjligt minst två personer vara närvarande.

Sune Bäckström, SM5XL

DX-FÖRUTSÄGELSER

J u n i 1 9 4 8

GMT	New York		San Francisco		Sidney		Kapstaden		Calcutta		Rio de Janeiro	
	MUF	OWF	MUF	OWF	MUF	OWF	MUF	OWF	MUF	OWF	MUF	OWF
00	19,0	15,0	20,0	17,0	16,0	13,6	17,5	14,9	19,5	16,6	20,2	17,2
02	17,0	14,4	19,1	16,2	18,1	15,4	15,6	13,2	20,0	17,0	19,6	16,6
04	13,9	11,8	18,5	15,7	21,0	17,0	10,1	8,6	21,6	18,3	17,4	14,8
06	12,5	10,6	16,0	13,6	24,0	20,0	23,5	19,5	25,0	21,0	20,4	17,3
08	15,0	11,2	14,0	11,9	24,5	20,5	25,0	21,0	25,0	21,0	17,7	15,0
10	16,5	14,0	13,0	11,0	22,0	18,0	24,0	20,4	23,5	19,5	24,0	20,4
12	17,9	16,0	15,0	11,9	17,9	15,2	23,5	20,0	23,0	19,5	24,0	20,4
14	17,0	16,4	16,4	13,9	15,6	13,2	23,5	19,7	23,8	20,2	22,8	19,4
16	17,0	15,2	17,0	14,4	13,0	11,0	23,5	19,8	24,0	20,4	22,8	19,4
18	17,9	15,2	17,2	14,6	11,8	10,0	22,0	18,7	24,0	20,4	22,7	19,3
20	18,2	15,5	19,0	15,0	10,0	8,5	22,0	17,0	22,0	18,7	22,0	18,7
22	18,5	15,7	20,0	18,3	16,8	14,3	18,6	15,8	20,0	17,0	21,8	18,5

SM5SD

VARFÖR QRO?
(Eller ett besök hos SM4KP)

Det ges väl ingen amatör, som inte vid något tillfälle umgåtts eller rättare umgås med QRO-planer. Just nu talas det om allt fler, som planera en ny tx för uppmot max. effekt. I kalla siffror — läs s-enheter hos motstation — påvisas då och då (ex. av —XH på årsmötet) så föga lönsam exempelvis en dubbling av effekten är, men ändå är detta hos alltför många första tanken då antalet QSO'n ej vill bli så stort som man önskar.

—KP's nuvarande utrustning och resultat ger

en tankeställare och ett gott belägg för den gamla och goda regeln "hellre en daler till antennen än tio till sändaren". En titt i hans logg och en demonstration i hans shack i Vika imponerar. Där finnes efter endast några veckor i luften på 10- och 20-m.-banden åtskilliga dx prefix. —KP's noteringar beträffande motstation och rapporter är ofta "eff. 800 W, 1000 W etc. min rs 58, 59 fb" osv. De flesta motstationerna fråga om betr. effekten. De tro ej på tx input = 6 W i första omgången.

Då jag tillsammans med —NE och —501 besökte —KP på påskafton kom vi lagom för att hoppa in i ett 40 m. QSO mellan —ZF, —ZP och —LR. —NE ropade —ZF och fick omgående en rapport att han kom in ovanligt bra med tillägget: "Har Du ökat effekten?", varpå —NE svarade, att han gjort tvärtom och körde med —KP's 6 W. Hi. 10 m. condsen voro för dagen dåliga. På vårt enda CQ svarade en W5, som f.ö. var enda hörbara stn. Hans rppt var 58 fb mod egen tx input 800 W och vår dito 57 men 6 W!, vilket föranledde den rätt vanliga kommentaren: "Hard to believe."

—KP's QTH = föräldrahem är ur antenssynpunkt väl beläget med c:a 100 m. till närmaste gård och c:a 200 m. till den vidsträckta skogen i väst—nordlig riktning. Öster—söderut ligger Siljan. För "fiskamatören" kan tilläggas att en präk-

tig bäck med laxöring i rinner genom gårdsägorna! Enda QTH-nackdelen vi kunde finna var att nätspänningen höll sig omkring 90 V i st. f. normalt 127 V. Här har —KP med enkla medel satt upp en rombic, som går fb på 10, 20 och 40 m-banden, en flerелеments "LAZY H"-gardin och en Hertz. Hans utrustning för övrigt är: rx = converter + BC-super (i väntan på Super Pro). Convertern är av EDR-typ med ECH 21 som återkopplad mixer. 6J5 osc. 1500 kc Mf. inbyggd för bandset. tx = co fd pa med 7C5 och mod. ECH 21 + 7C5.

Beträffande tx'n kan anmärkas att —KP har 6 å 7 dussin kristaller för 3,5 och 7 Mc!

Men —KP tänker ingalunda slå sig till ro med detta. En BC 221-frekvensmeter skall bilda stomme i en Vfo och åtskilliga surplus-prylar finnas för en tx med lite' högre effekt. —KF

FRÅN DISTRIKTEN

Reserapport från 3:e distriktet

Semesterdagar under föregående månad användes bl.a. till hemsökelse av DL3:s domäner. Första påhålsningen fick på själva pingstaftonen vännen SM3—483 Friberg i Bollnäs, synnerligen väl känd bland 40-metersbandets fonihamns på grund av de omfångsrika och gedigna brev, som Ossian förärrar oss. Intressant var här att studera den rika brevsörd, som under årens lopp samlats. Packen är dock nog så liten, om man skulle göra jämförelse med de 5 å 6 hundra epistlar, som Ossian så frikostigt årligen sänder ut över SM och grannländerna. Måtte Du ej förtrötts i Din hobby. Du sprider glädje hos oss med Dina "rapporter", även kritiska, och Din korrespondens vittnar om elegans och personlighet.

Nästa stopp och belägg i Vigge. Vederbörig granskning av ZF:s nyuppsatta rotary-beam för 10 m. Denne old-timer har här gjort ett fb job, och som ersättning får han QSO, även då condn är sämre än värst.

Distriktet kan tydligen ej bli för stort, ty en dags resa till Härnösand kunde ej avskräcka ZF, i synnerhet som det varslades om vårmeeting där borta. Vi gjorde alltså sällskap vägen mot Öbacka. Och den färden ha vi ingen som helst anledning att ångra. Så trevligt hade de entusiastiska hamsen här ordnat för oss, att från början planerad återresa måste förlängas med 2 dagar. Härnösands-gänget har alla skäl att vara storbelåtna med sitt verk, högkvarteret, ett cirka 7×7 m. stort rum i samband med luftbevakningstorn. Här finnes fullständig expeditiionsplats med mottagare och 120 W tx, VFO-styrd. Tapeter och korkmattor, hel möbelutrustning, britsar för gäster, pentry med kokmöjligheter och naturligtvis arbetsbänk, vedkamin och elektrisk uppvärmning. Allt detta och mer därtill för att förhöja trevnaden. Goda mätinstrument har anskaffats bl.a. frekvensmeter.

Hur har nu föreningen Härnösands Sändareamatörer kunnat åstadkomma allt detta! Jo, besjälade av ett allena-rådande intresse för the hamdom. Samtliga, även XYL's, ha med egna händers verk skapat denna mönsteranläggning. Även finanserna ha klarats med överväldigande offervilja. SM3IL, Du och alla pojkarna äro att gratulera till alla tiders klubblokal vid Kanaludden!

Snabb-shots från Härnösandsdagarna. Den 22:a. Vårmeetinget hade med tillströmmande från Sundsvall, Kramfors och Matfors samlat ett tjugotal medlemmar. LX klubbade ärenden på 0-tid. Delikat vårsupé med OWS es YLS vid spirituellt dukat Frimurarhotell-bord. Menun,

som torde återfinnas i SM3XA-bladet för denna månad, ger belägg för glad och kamratlig stämning.

Den 23:e. Allmän samling på förmiddagen i klubblokalen med kaffetärrar och tilltugg. SM- och OH-stns kontaktades. —ZF es —ZP på bilutflykt med —IO vid ratten. Middag hos IL/IK.

Den 24:e. Studiebesök hos —RL på elverket. Tala om old-timers, men Hofring var med ren då seklet var ungt, anno 03. Med kohärer och andra den tidens tekniska vidunder blev det QSO på distans 10 mtr. —MW, dubbel-Nisse gemenligen kallad, fick inspektion av sitt tryckeri, där distriktstidningen punktligt spottas fram. Stacks —IL, ej heller denna dag slapp Du undan middagsbestyr. Kvällen var vikt för ordinarie veckomeeting på klubblokalen. Arbete och förplägnad under några timmar. Bland annat åstadkoms power-pack till QRO-steg, varom nämnes å annan plats.

Den 25:e. Tyvärr, men nu måste —ZF och —ZP säga farväl till den ufb hamstaden. —ZF lämnades åt sitt öde i Sundsvall. DL3 dyker här plötsligt upp. Vi QSY:a till Jämtland. —WB med tjänsteportfölj, innehållande SSA- och annan ham-litteratur, förkortade avsevärt resan till Östersund. Här slogs läger för ett par dagar, varunder —GB och —HC kontaktades. Till WB med XYL: vy tnx för gästningen!

Den 28:e. Färden går så vidare västerut, och det blir farväl till 3:e distriktet vid passerandet av gränsen mot Norge. Och därmed nya upplevelser.

SM5ZP John Jonson

SM4

Ungefär en mil utanför Örebro har SM4FT sin boplat. Han arbetar f.n. med cw på 40 mb. men hoppas komma igång på fone och 20 mb inom den närmaste tiden. —FT har en hembyggd super med tio rör, sändaren är en vfo-fd-pp-pa med en input på 50 W. Antenn har hittills varit en 20 m. zepp, men den har ej givit dx i någon högre grad, varför den nu ersättes med en W8JK-beam.

SM4-meeting i Kristinehamn.

Söndagen den 4 april hade fjärde distriktet meeting i Kristinehamn. Vid 12.30-tiden hade ett tjugotal hamsamlats utanför Karlstads Mekaniska Verkstad, där tre representanter för företaget tog emot med överingenjören i spetsen.

Verkstadschefen gav oss först med hjälp av en modell en kort beskrivning över verkstadsområdet. En rundtur vidtog därefter med början i monteringsverkstaden för större turbiner. På ett instruktivt sätt visades olika typer och tillverkningsgången för dem. Särskilt imponerade en fräsmaskin för automatisk bearbetning av propellerblad med max. 2,5 m. diameter direkt efter skolmodell. I montagehallen blevo vi i tillfälle jämföra två dieselmotorer om 2400 hk den ena av svetsad konstruktion den andra gjuten d:o. Efter en hastig titt i modellverkstaden där arten av beställningsskrädderi för praktiskt taget all tillverkning påtalades voro vi så klara för att se det nya laboratoriet, där ett flertal provutrustningar för ex. undersökning av turbinbladens "våta yta", kavitation etc. med all tydlighet visat värdet av rostfritt stål för undfunnos. Prov på turbinmodeller av olika material hade vikande av kavitation.

Allt detta gav aptit till efterföljande middag och åtföljande amatörsnack på Stadshotellet. *DL4*

SM5 — Stor-Stockholm

—XH har en vfo av ovanligt slag med en CO och en ECO samt frekvensblandning. En stabil och fb sak! Har dock DC i väggen och en överbelastad omformare, varför fonin får vänta, tills AC om några veckor blir uppdragen i qth:t. —XH testar som vanligt med stabila vfo:s och är f.n. förfallen åt Klapposcillatorn. (Se detta nummer. — Red.) Rx är en BC312 En ny antenn för 10, 14 och 20 meter ingår i framtidsplanerna

—YD kör med en rackbyggd vfo-fd-fd-pa med 2 st. 807 parallellt i pa, bredbandsavstämda dubblare och bandswitch. Ant. är en 2×10 m. zepp. Hela stationen relämanövreras från send-rec-switch på rx:en, som är en SX45 —YD har kontaktat hela globen. Planerna för framtiden omfatta preselektor- och roterbar beam-bygge.

—RM har fb shack med goda antennmöjligheter (4 antenner vid ett stadsqth!). Kör fone och CW på alla band utom UK med sin vfo-fd-fd-fd-pa med 60 W input, bredbandsdubblare och 807 i pa. RM är lyckligt utrustad med vy ham-minded XYL, och han använder hamradio för träning av fem olika språk. Har just fått upp en W8JK-beam för 20 m. och längtar starkt efter Sydamerika-qso. Leker f.n. dock mest med en nyanskaffad panadaptor.

—ON tillhör dem, som lyckats bra med dx-jakten. Kör liksom så många andra i dessa dagar med 2 st. 807 parallellt i pa på tx:en, som även är försedd med vfo. RX:ar äro BC312 och MKL941. Tre antenner för olika band komplettera riggen. Vid körning på 10 m. dubblar han i pa:n och är vy stolt över att fonin i alla fall är fb. Stationen är relämanövrerad från mike-tangenten.

—OH har en tx med 829B i slutet, i vilken han pressar in 200 W! Trots misshandeln har röret klarat sig i över ett år. Knepet består i att köra med lägre skärmgallerspänning än normalt. —OH har vidare en vy avhållen panadaptor tillsammans med en converterad Sky Champion. Riggen går ufb, vilket bäst bevisas av vy goda resultat. OH har inte hörts i luften på sista tiden.

—KK är ännu en som kör 2 st. 807 parallellt i pa på tx:en, som är inbyggd i ett trevligt hörnskap. Ant. är en 20 m. dipol, och rx:ar äro Sky Champion och BC348. —KK var qrt efter kriget ända till i julas men är nu besluten att ta skadan igen. Goda resultat med 20 m cw, bl.a. Sydamerika, Sibirien m.m. KK har DC och längtar till sommarstället där AC hägrar

—MP har vfo-fd-fd-fd-pa med 2 st. 807 parallellt. Modulatorn har 2 st. 807 pushpull i slutet. Ant. är samma

som 1938, en 10 m. hertz. Rx:en är hembyggd med MKL940:s spolsystem —MP är sri över DC-qth och har besvär med en vibrator, som stör den gode grannen —ON.

—LR bygger en qro-kärre på 500 W men kör tills vidare med excitern på 100 (!) W med 2 st. 807 par. Rx:en SX32 och antennen en 20 m. dipol fullborda riggen. —LR är fb skedstation för utlandssvenskar och expeditioner. Har haft nästan dagligt qso med SHF1X och hade dito med W1AKY i vintras, då han framgångsrikt körde med en "One-element-beam" (hi!) for ten. Har nu planer på en "riktig" tiometersbeam till hösten.

—HK har förälskat sig i 4654, vilket rör användes i alla stegen i en vfo-fd-pa i push-pull samt i slutsteget i modulatorn. Inpt är 60 W. Två dipoler för 10 och 20 m. samt en hembyggd fb dubbelsuper ingå i utrustningen. —HK gillar välskötta qrp-stationer. Han har fått nästan hela jorden inkl. Nya Zeeland på tio m. Av länsyn till XYL är riggen inbyggd i ett specialbyggt finpolerat skåp.

—HG är qrt p.g.a. studier och ett snart utbyte av YL mot XYL. Hoppas dock kunna vara qrv i slutet på året.

—FQ är en av stockholmsgängets flitigaste 20 meters dx-jägare och har fått många fina qso med sin nyuppsatta W8JK-beam Tx:en slutar med en 4D32, i vilken 130 W kunna puttas in. Är vy nöjd med HQ-129x men är olycklig nog att bo på DC, varför han är utrustad med en bråkig omformare. Syd- och Nordamerika-qso hägra mest för —FQ.

—AGB har en BC348, som han helt gått in för efter flera rx-byggen. Tx är en co-pa och hela Europa har nappat på 40 m.

—ADA tillhör det trogna pa-807-gänget. Inpt är 45 W och antennen en 20 m. zepp, som enligt uppgift går lika bra på 112 som 3,5 Mc/s. —ADA har blivit UK-biten och kör en transceiver på 2,5 m. Han arbetar för fullt på A-certifikat och modulator. Har kanske qro-planer? En 100th skymtade i skrivbordslådan! Hi!

Hallå, stockholmshams! Undertecknad mottager underdånigast bidrag omfattande rig, resultat, framtidsplaner m.m. till ovanstående spalt. Jag tackar på förhand!

SM5LI Harry Thellmod, DL 5S

I SSA:s stockholmsavdelning har sedan lång tid tillbaka funnits önskemål om en egen lokal. Det synes nu som om denna önskedröm håller på att uppfyllas. Genom det energiska arbete föreningens klubbmästare SM5IF, nedlagt, har vi nu möjlighet att för en troligen mycket billig penning hyra en militärbarack, belägen i närheten av Aspudden (några minuters väg från hållplatsen Kila-berg å linje 16). Än så länge återstår dock att undersöka en del försäkringsfrågor och andra ekonomiska detaljer innan vi definitivt kunna bestämma oss.

Baracken är givetvis icke från början inredd så att den passar vårt ändamål, men det är vår förhoppning att medlemmarna själva hjälper till att ordna den saken. Växelström finns i väggkontaktarna och antennläget är utmärkt.

Det förefaller som om lokalen ifråga kunde bli en idealisk samlingsplats för kaffemeetings och bör dessutom

kunna användas av enskilda medlemmar för antennexperiment, ukv-försök etc.

På vårt meeting den 23 april höll —IF ett anförande med anledning av lokalfrågans ev. lösande. Den omröstning, som därvid gjordes, visade att en överväldigande majoritet av de närvarande (c:a 170 st.) hade intresse för detta projekt.

SM5SI bidrog kraftigt till kvällens underhållning genom ett intressant föredrag om utbredningsförhållandena på ukv-bandet. Föredraget anslöt sig i viss mån till det han höll någon gång förra året, ehuru betydligt utvidgat. Av speciellt intresse var de undersökningar som —SI med bistånd av andra amatörer gjort angående utbredningens beroende av atmosfärens meteorologiska tillstånd. Det föreföll som om —SI hade mera på hjärtat i denna sak, så vi får väl hoppas, att han återkommer fler gånger!

Aftonen upptogs förutom av den obligatoriska QSL-utdelningen av en del demonstrationer av ukv-grejer. —AI visade sin utrustning för 420 Mc/s. Grejorna voro mycket små och behändiga; även antennen trots sina 16 element! —IQ demonstrerade en ombyggd surplusgrunka för 420 Mc/s, medan —GQ höll sig till en kompakt tx för 5 m. av eget fabrikat. —VL visade sin 5—2,5 m. rig likaledes av eget fabrikat, bl.a. innehållande en förnämlig bredbandssuper (c:a åtta lyktor). Aftonen avslutades med en del försök med —VL:s station och en 2,5 meters transceiver, vilken släpades omkring i omgivningarna av den otroligt pratsjuke —AI.

—HF.

SM5—Motala

Radiostaden Motala har givetvis en del radiointresserade personer, varav f.n. tre äro lic. sändareamatörer.

—WE är välkänd både inom- och utomlands. Hans anläggning är beskriven i QTC nr 2 1947. Har sedan dess fått upp W8JK-beam, en folded-dipol samt en 10 m. zepp. Har utökat stationen med en VFO. Resultaten mycket goda.

—XL bygger ny sändare, VFO—BF—FD—FD—PP/PA, input 120 watt, varav f.n. första hälften är klar med input 60 watt. Har under bygget tidigare varit i luften med en VFO med input 2 watt, vilken QRP tack vare en mycket fritt liggande 40 m. hertz gick skapligt inom norra Europa. Har flyttat till ny gatuadress (Östermalmsgatan 15, Motala) och skall där utbyta hertzen mot en 2×20 m. centerfeed. Planerar stort superbygge samt UHF-bygge för samarbete med URSI. Är med i FRO.

—BX har byggt ny sändare, CO—FD—PA, input 50 watt. Har under bygget tidigare varit i luften med en CO med input 15 watt. Antenn 20 m. zepp. Har byggt stor super, som går på 20 m. L-antenn. Är mycket flitigt igång och har fått många QSO på kort tid, bl.a. flera fina W- och PY-stns på 7 Mc. Fått lyssnarrapport från VK7-stn på 7 Mc! Håller f.n. på att bygga VFO. Planerar UHF-bygge för samarbete med URSI. Är med i FRO.

F.d. —TQ och —YX ha tyvärr låtit licenserna förfalla. Äro dock intresserade lyssnare; f.d. —YX har köpt en BC348R och byggt om den. Signalerna —TQ och —YX ha numera nya ägare.

—1174 och —1242 äro Motalas "lyssnaremedlemmar". Enligt uppgifter dröjer det troligen ännu ett tag innan de komma i luften som sändare. —1174 är ex SMWD,

som lät licensen förfalla omkring år 1925 och alltså är gammal i "gamet"; vi hoppas att snart åter få hälsa honom välkommen bland de lic.

Radiostaden Motala kommer tydligt till synes i att de flesta amatörer här ha sitt arbete inom radiotekniken. Sälunda är f.d. —YX föreståndare för Motala radiostation. Även —XL tjänstgör vid Motala radio. F.d. —TQ förestår serviceavdelningen vid Luxor radio. —WE och —BX arbeta i radiofirmor. Sune Bäckström, SM5XL

SM6

Annandag pingst blev en stor dag i distriktets historia. SSA lokalavdelning i Göteborg hade då anordnat distriktmeeting. Besökare hade anmälts från Alingsås, Borås, Skara, Sollebrunn, Tjörbo, Vänersborg och dessutom ställde en amerikansk gäst upp. C:a 50 hams mötte upp på Drottningtorget och hälsades välkomna av DC es DL. Efter fotografering skedde avfärd med buss via Kungsbacka till kustradions nya mottagningsstation i Vallda på Onsalahalvön. Redan på långt håll syntes antennmasterna med deras många olika antensystem. Väl inkomna i stationen konstaterades snabbt att varje expeditjonsrum utgjorde ett himmelrike för en amatör. Varje operator disponerade några HRO och Super Pro. Med en enkel omkastare kunde väljas mellan ett otal antenner (Rhombics m.m.) och för var antenn som inkopplades genomlystes på en karta den lilla sektion, där resp. antenn hade sin bästa verkan. Otaliga finesser fingo beskådas och i någon mån provas. Från mottagningsstationen fjärrmanövreras sändarestationen, som ligger några km. avlägsen. Rx-operatören kan på samma sätt som för mottagarna skifta antenn för sändarna.

Efter avslutad inspektion av mottagarestationen ställdes kosan till sändarestationen. Även här visade de upp till 70 m. höga masterna vägen. Ätminstone undertecknad frapperades av det stora antalet vertikallantennar, som användes för både sändning och mottagning. S.k. toppnät (horisontal-) användes endast på lågfrekvensbanden. I sändarehallen stodo uppradade TX-ar från 3 kW till 7 kW per st., alla givetvis up to date och tekniska mästerverk. Av fabriken att döma så känner nog hamsen på Standard Radio till några av dem.

Även om intrycken vid en sådan här rundvandring icke på en gång kunna smältas, gjorde dock besöket på dessa två stationer ett mäktigt intryck på oss alla. Men mången tänkte nog i sitt stilla sinne, att därhemma har jag bara en 1/500 av dessa effekter som input i min tx och lyssnar med en l-v-l eller en enkel super och jag gör ju dx mest var kväll, så mina grejer är nog inte så dumma de heller.

Nästa debarkering skedde framför Stadshotellet i Kungsbacka, där lunch intogs. En del av oss föredrog att bese den lilla idylliska staden. Kl. 1430 embarkerades bussen och kosan ställdes via Göteborg till Phlunsaas (uttal: Flunsaas), lokalavdelningens headquarter, där några av göteborgshamsens XYL's väntade med dukat kaffeboard. Solen, som hela dagen varit oss nådig, och värmen gjorde, att kaffet avnjöts av oss i gröngräset. Ett mycket välgörande hamsnack vidtog därefter.

—6QL åskade efter en stund ljud och lämnade de närvarande en trevlig information om FRO. Den nu så aktuella frågan om SSA:s omorganisation berördes i ett tal av —6ID, som även lämnade en del upplysningar om QSL-distributionens decentralisering. Härefter vidtog den utlysta auktionen. Många prylar hade medtagits och intresset var jättestort. Åtskilliga hundralappar omsattes.

Dagen avslutades med gemensam supé på Lisebergs huvudrestaurant, dit även några XYL's medförts. Förmodligen hade inte de närvarande XYL:orna den riktiga förståelsen för de "parasitsvängningar och L/C-förhållanden" som trots förbud inte riktigt ville försvinna som samtalsämne. Fram på småtimmarna skildes skaran efter en som vi hoppas trevlig och givande dag. Många av deltagarna hade ju aldrig sett varandra förut, även om de flesta haft mängder av QSO med varandra. Min önskan är att sådana här träffar skall öka samhörigheten mellan oss amatörer och stärka känslan för vår förening.

Rapporter.

—6UT. Urgöteborgaren —UT har efter gästspel i Malmö och Falun nu åter blivit 6:a med QTH Falkenberg. Han har lyckats få ett vy fb läge ur radiosynpunkt, störningsfritt och långt till grannarna. Det stora bekymret är att nätspänningen varierar mellan 170 och 220 volt, när —UT trycker på nyckeln liknar hela området en massa blinkfyror, men —UT har QRP:at sitt 813 till abt 50 watts input (ung. detsamma som glödeffekten). El-verket har lovat att greja saken till hösten så att —UT QRO:ar nog upp till några hundra wattar igen.

Antennfarmen består av 5 st. 16 mtr. master, vari fastknutits en fyrvågs Rhombic, en X-H, en double triplex beam, en 80 mtr longwire. I källaren ligger 200 mtr 300 ohms twinlead för ytterligare antenner. —UT har dock fastnat för rhombicen som är ufb. Han har på två mån. gjort 292 W-stns, varav 44 olika stater.

—UT:s gamla hamhjärta värmes ofta av uttrycken "rock crusher" es "roof shocker" och ibland av ännu mera drastiska kommentarer. De goda resultaten har gjort att OM Harald fastnat för DX-ing, men en 80 es 40 mtr kärra är under bygge och en 120 watts modulator är redan fixad så endera dagen får vi nog höra —UT återknyta sina gamla förbindelser i SM som han släppte 1929 på grund av den stora trängseln (hi-hi). Som en kuriositet kan nämnas att —UT haft närmare dubbelt så många W6-or som SM QSO och antalet yankar som kontaktats är nu över 1.000 st. Här ett litet prefixurval ur loggboken: AP, CE, CM, CP, KH, KP, KZ, VK 6—7, VO 1—2—6. VU, ZK es ZS m. m.

—6RS i Baskarp som i förra mån. hängde upp en 2 ggr 41.04 mtr lång tråd med 600 ohm feeder tyckte första dagarna att anordningen var misslyckad, men på de sista dagarna har han workat W6, KP, VK5, VE7, ZB1, UI es UJ, så det är nog inget fel med den ant.. —RS tänker dock sätta upp en V-ant. för att klara Sydamerika som fattas för WAC. Gud luck OM Tage.

Karlsborg.

—6NB meddelar att Karlsborgsgänget skall ordna en Field Day i Tiveden i juni, samtidigt planeras en s. k. rävjakt. Troligen har artiklarna i QTC gjort att medlemmarna fått smak för sådant. De erfarenheter som hamnen i Karlsborg fick under sin första utställning har gjort dem beslutna att i en inte alltför avlägsen framtid återkomma ännu mera förberedda och med större saker i kikaren.

—6AGE har varit på en sex veckors certifikatkurs i Västerås så någon luftaktivitet har icke förekommit. Mycken tid förbrukar —AGE som red. för gängets pigga tidning "Push-Pull".

—DB har QSY:at till ABA igen efter en tids flitigt 40-meters QSO-ande i Karlsborg. Mängder av QSL har inhöstats.

—ABE es —AIC ha inte kommit igång nämnvärt enl. vad som inrapporterats.

Skaraborgs radiamatörer.

Ett meeting hölls på studiehemmet den 4 maj. —6QL, som gästade föreningen, höll ett 2 tim. långt anförande om FRO-verksamheten. Den efterföljande diskussionen visade, att intresset för FRO är stort på skaraslätten.

Meeting hölls på restaurant Alphyddan den 1:ste juni. Till detta meeting hade inbjudits radioklubbarna i Karlsborg och Mariestad samt —QL och —ID. — — —

Till slut ett par ord om det nya QSL-systemet.

Enligt uppgift från —OK får jag inte sända ut kort mer än en gång i månaden och under juni månad blir det ingen utsändning. De, som önska QSL mellan de ordinarie utsändningarna, kunna till mig insända frankerade kuvert så skall jag gärna vidarebefordra cards så fort några rinner in. Även avgående kort skickas via DL6. Lokalavdelningar kunna insända uppgift om vid vilken tid i mån. de önska QSL, så att utdelning kan ske på meetings. Med en förhoppning om att QSL-arbetet skall gå fb och att alla skola bli nöjda med servicen önskas eder alla best luck es 73.

DL6 Karl O. Fridén, SM6ID

SM6—Halmstad

Föreningen Halmstads Kortvågsamatörer har haft årsmöte. Därvid omvaldes till ordförande herr E. Håkanson (—6ANC). Övriga styrelsemedlemmar blevo hrr Sjösten, Swärd (—6EB) och Kruuse (—6QB). Styrelsesuppleanter blevo hrr Eskilsson (6OE) och Rönnlund (6DN).

Ur föreningens verksamhetsberättelse kan meddelas att en 1500 W omformare inköpts och installerats och en KV mottagare "Sky Buddy" skänkts till föreningen. Styrelsen har gått i författning om anskaffande av div. radiolitteratur, som finnes tillgänglig på klubblokalen. Genom samarbete med Halmstads Befälsutbildningsförening har medlemmarna tillägnat sig någon kunskap om militär signaltjänst. Otvivelaktigt är emellertid att de tekniska studierna och radiobyggverksamheten härigenom blivit lidande. En ändring torde bli nödvändig, så att amatörverksamheten icke förkväves. Härmed är icke sagt att de militära övningarna varit på något sätt obehagliga. Föreningen har haft och har alltså stor nytta av samarbetet med Befälsutbildningsföreningen.

Under verksamhetsåret hava sex månadsmöten avhållits, av vilka vartannat varit förhandlingsmöte och vartannat tekniskt möte med radiotekniska föredrag, demonstrationer av radiomateriel m.m.

Tre av föreningens medlemmar ha under året efter godkända prov tilldelats amatörcertifikat av Telegrafstyrelsen.

—QB

SM8

Käre DL!

Härmed rapoprt från SM8GG med det underbara tillägget "operating maritime mobile". Jag är telegrafist på en stockholmsbåt, som heter Polaris, och trivs som en prins i en radioaffär. Massor av ledig tid, som mestadels ägnas åt amatörradio. Träffas på 80 meter om kvällarna mellan 19 och 21. Riggen är en BC 457 (vfo pa) och BC 454, amerikanska surplusgrejor. På grund av besvär med strömförsörjningen (110 V lik) kan jag dock bara köra med ca 5 W input. Det finns dock en utmärkt antenn, en Hertz på 40 meter, som sitter 20 meter upp, så QSO-andet går bra ändå. Om några dagar räknar jag även med att se vad en antenn som sitter kemiskt fri från skärmning och ca 15 meter ovan vattnet kan uträtta. Input är även här omkring 5 W. Skulle vara kul att höra från andra SM8:or!

73

Bo Thunman

TEKNISK SERVICE

En engelsk ingenjör, John C. Richmond, som f.n. vistas i Sverige, har vänligt erbjudit sig att stå till tjänst med upplysningar angående engelsk surplusmateriel (sändare, mottagare och mätinstrument). För att Mr Richmond ej skall bli fullständigt översvämmad av brev, ha vi ordnat så, att alla förfrågningar insändas till SSA:s tekniske sekreterare, som får avgöra vilka frågor, som bör gå vidare. Breven bör helst avfattas på engelska.

SSA:s styrelse

- Ordf. SM5SI, Dr G. Siljeholm, Roslinvägen 23, Ängby. Tel. 37 29 00.
 V. ordf. SM5RF, Civ.-ing. Sten Rudkvist, Käglestigen 6, Traneberg. Tel. 25 21 28.
 Sekr. } SM5WL, Ing. H. Eliäson, Norlinds-
 Red. QTC } vägen 19, Ängby. Tel. 37 32 12.
 Bitr. sekr. SM3WB, Ing. S. Granberg, SJ, Östersund,
 SM5KH, Civ.-ing. G. Bech, Stohagsvägen
 39 B, Västerås. Tel. 313 04.
 Tekn. sekr. SM5XH, Civ.-ing. J. K. Möller, Sveavägen 135, Stockholm. Tel. 33 97 66.
 Bitr. tekn. sekr. SM5IQ, Civ.-ing. A. Lindgren, Dahlbergsvägen 28, Djursholm.
 Skattmästare: SM5WJ, Tj:man I. Westerlund, Mörkövägen 57, Enskede. Tel. 49 58 98.
 QSL-manager: SM5OK, Ing. Åke Alséus, Bergsgatan 1, Stockholm. Tel. 51 96 51.
 Försälj.-chef: SM5SD, Fil. kand. Gordon Andersson, Thunbergsgatan 37, Hammarbyhöjden Tel. 48 30 74.
 Försvarssektionsledare: SM5ZD, Kapten P.-A. Kinnman, Hedvigsdalsvägen 24, Helenelund.
 Klubbmästare: SM5-010, Ing. Gustaf W. Svensson, Frejgatan 45, Stockholm.

Distriktscheferna.**SSA:**

- DL 1 SM1LO, S. Dahlström, Mellangatan 22, Visby.
 DL 2 SM2SF, A. Lindskog, Soldatgatan 11, Boden.
 DL 3 SM3WB, Sven Granberg, SJ, Östersund.
 DL 4 SM4KF, A. M. Bortas, Stigbergsgatan 1 B, Ludvika.
 DL 5—Stor-Stockholm, SM5LI, H. Thellmod, Norr Mälarstrand 96, Stockholm.
 DL 5—Landsorten, SM5FH, K. Almroth, Westmangatan 13, Linköping.
 DL 6 SM6ID, Karl O. Fridén, Box 12 D, Bohus-Björkö.
 DL 7 SM7IA, Carl Tjäder, Roslinvägen 4, Malmö.

FRO:

- DC 1 SM1FP, Telegrafist A. Albiin, Arméradio, Visborgsslätt, tfn Visby 2600.
 DC 2 SM2SF, Löjtnant A. Lindskog, Soldatgatan 11, Boden, tfn 3560, "Bodens garnison", vx.
 DC 3 SM3LX, Optiker C. H. Nordlöw, Klubbgränd 6, Härnösand, tfn 2397, 2275.
 DC 4 SM4KZ, Ing. C. E. Elg, Vindelgatan 12 B, Ludvika, tfn "ASEA".
 DC 5 SM5JN, Ing. R. Klinga, Inteckningsvägen 85, Stockholm 32, tfn 456596.
 DC 6 SM6QL, Civ.-ing. Karl Brusberg, Esbjörns väg 8, Göteborg.
 DC 7 SM7JP, Serg. E. Carlsson, Stenhamra, Eksjö, tfn 1277, 1177.

ENGELSK KORRESPONDENS

Miss Denise Bullough, 63 Robins Lane, Elms Estate, Frome, Somerset, England, önskar brev-växla med svenska amatörer. Hon är lyssnarmedlem i RSGB.

MINNESLISTA

SSA:s adress är Stockholm 8. Post till sekreteraren bör adresseras Norlindsvägen 19, Ängby 3.
 SSA:s postgirokonto: 522 77. etala alltid per postgiro.
 SSA-bulletinen går söndagar kl. 0900 på 80 m. (frekvens c:a 3,9 Mc) och kl. 1000 på 40 m. (frekvens c:a 7,02 Mc).
 FRO: FRO-Förbundet, Box 743, Stockholm 1.

HAM-ANNONSER**TILL SALU**

Ny Hallicrafter Mod. S40, 9 rör, 550 kc — 44 Mc. Svar med anbud till G. EDSTRÖM, Nordenskiöldsgatan 13, Göteborg.

KV-super MKL 940A. Motsvarar Hammarlunds Super Pro — 18 rör — 2 HF-steg — kristallfilter med var. selektivitet — Störningsdämpare — S-meter — Grammofoningång — Frekvensområde 1160 kc—40 Mc med stor bandspridning. Telefon 32 98 82 Stockholm.

Sändare TEMCO 75GA till salu. Anbud till SM6BQ, Stuartsgatan 8, Göteborg.

ÖNSKAS KÖPA: 2 à 3 st. rör, RV 2.4 P700 och RL 4.8 P15 för 15 W S.E.B.

TILL SALU: 1 st Generator 1000V 300MA och 12V 8A med inbyggda störningsfilter, direktkopplad till 1,9 Hkr D.K.W. bensinmotor i transportlåda. Svar till SM7SG H. Möller, Poppeln 10, Simrishamn

ÖNSKAS KÖPA

1 st. Hallicrafters SX-40 ny eller gammal. Svar till SM7-1334, Arne H. Svensson, S. Sallerup 7, Kvarnby

MEDLEMSNÄLAR à kr. 2:50

LOGGBÖCKER à kr. 2:50 (omslag blått, rött eller fanér)

TEKNISKA FRÅGOR à kr. 0:50**SSA RADIOKOMPENDIUM à kr. 5:00**

Samtliga priser inkl. porto.

Sätt in beloppet på postgirokonto 15 54 48 och sänd beställningen till

SSA FÖRSÄLJNINGSDETALJEN

THUNBERGSGATAN 37

HAMMARBYHÖJDEN